

Accijnsverhoging vooral nadelig voor horeca

Bierbelasting vermindert

“Een accijnsverhoging treft vooral de gewone consument en raakt de misbruikers niet.”

Iedere keer als de accijns op alcohol wordt verhoogd steekt er in de horeca een rituele storm van protest op. Toch is het dit keer anders. Het verschil met de detailhandel wordt te groot. De horeca prijst zich uit de markt. En of het effect heeft op alcoholmisbruik? De jongeren blijven drinken, alleen niet meer in de horeca.

Het is zeer de vraag of het duurder maken van alcohol misbruik tegengaat. Tegelijkertijd wijst alles erop dat de verhoging van de prijzen de horeca sterker benadeelt dan de detailhandel. Vooralsnog lijkt het erop dat de doelgroep die met de verhoging van de prijzen moet worden aangezet tot matiging, alleen maar op zoek gaat naar goedkopere manieren om uit te gaan. Eerdere accijnsverhogingen hebben evenmin effect gehad op het alcoholmisbruik. KHN-directeur

Jeu Claes zei twee jaar geleden nog: “In het verleden is de accijns op alcohol regelmatig verhoogd. Ondanks die verhogingen is het misbruik van alcohol niet afgenomen. De overheid spekt met de prijsverhoging op legale producten louter de staatskas.”

Hun eigen bier mee

Dat een hoge prijs voor alcoholhoudende dranken de horeca benadeelt, was tien jaar geleden al te zien in Denemarken. In Kopenhagen deed zich destijds een verschijnsel voor dat verbazing wekte bij Nederlandse en andere buitenlandse toeristen: de gewoonte van jongeren om in de zomer met een kratje Tuborg of Carlsberg op straat te gaan zitten. Op elk pleintje kon je ze vinden. Het glas bier kostte destijds in een café in Kopenhagen vijfenthalve gulden ongeveer twee keer zo duur als toentertijd in Nederland. Wij als toerist vonden dat ook veel geld voor een glas bier, maar

we waren op vakantie en betaalden het wel. De plaatselijke jeugd dacht daar anders over. Een krat bier in een Deense supermarkt was ongetwijfeld ook twee keer duurder dan een krat bier in een Nederlandse supermarkt, maar het was nog altijd veel goedkoper dan in het café. Het was een vreemd gezicht. De jeugd sjouwde een krat bier naar de kade van de Nyhavn. Nyhavn is een gezellige straatje langs het water, overvloedig voorzien van terrassen. De jongeren zaten aan de kade langs het water en zelfs gewoon vlak naast het caféterras op de straat. Wel de gezelligheid van het uitgaansleven, niet de prijzen ervan. Niemand leek zich eraan te storen. Ze ruimden alles bij vertrek trouwens netjes weer op, want Denen zijn niet alleen prijs- maar ook zeer milieubewust.

Indrinken

Geen idee of het in Kopenhagen nu nog steeds zo gaat. Maar de situatie in

alcoholmisbruik niet

Nederland begint te lijken op de praktijk van Kopenhagen tien jaar terug. Het is hier nu ook te zien dat jongeren zoeken naar goedkopere oplossingen. Het jonge uitgaanspubliek gaat zich thuis of in de garage 'indrinken' en bezoekt pas later op de avond een café of discotheek. Of ze zoeken vertier in schuren, caravans of koeienstallen die al de onsmakelijke bijnaam 'zuipketen' hebben gekregen. De horeca loopt jaarlijks 155 miljoen euro mis door 'illegale schuurfeesten', rekende Koninklijk Horeca Nederland al in 2004 uit. Tieners organiseren steeds meer hun eigen feestjes en laten cafés en discotheken links liggen. KHN beklagde zich er toen over dat veel gemeenten dit door de vingers zien. Het Bureau Eerlijke Mededinging (BEM) wijst er bovendien op dat op illegale feesten veel minderjarige alcohol drinken en dat de brandveiligheid niet is gegarandeerd. Ook paracommercie in sportkantines, dorpshuizen en verenigingsgebouwen is de laatste jaren veel in het nieuws. Het gaat er dan meestal om dat deze locaties worden verhuurd voor feesten en partijen. Het is duidelijk dat mensen een alternatief voor de horeca zoeken vanwege de hoge kosten waaronder die van het bier en andere alcoholische dranken. De accijnsverhoging op bier zal de positie van de horeca er niet beter op maken.

Duitse jeugd

Het kabinet verhoogt alleen de accijns op bier, niet die op andere alcoholhoudende dranken. Er is gekozen voor bier

omdat juist die drank volgens het kabinet een belangrijke rol speelt bij het drankmisbruik onder (voornamelijk) jongeren. Het is zeer de vraag of het helpt. Ervaringen in Duitsland wijzen in de tegengestelde richting. De Duitse regering heft sinds 2004 op premixdranken een speciale belasting, de zogenoemde 'Alkopopsteuer' met als doel het alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan. Het heeft de verkoop ervan inderdaad beperkt. Drankenfabrikant Bacardi is in Duitsland onlangs zelfs ge-

'Tieners organiseren steeds meer hun eigen feestjes en laten cafés en discotheken links liggen'

stopt met de verkoop van hun breezers. Maar de Duitse jeugd is niet minder alcohol gaan drinken. Uit een in juni gepubliceerd onderzoek van het Duitse 'Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung' blijkt dat de speciale heffing voor premixen geen afname van alcoholconsumptie onder minderjarigen tot gevolg heeft gehad. Integendeel, uit het onderzoek blijkt dat over de jaren 2004-2007 de totale hoeveelheid alcohol die tieners in de leeftijd tussen de 12 en de 18 jaar drinken is gestegen. De teruggang van de premixen in Duitsland werd ruimschoots gecompenseerd door consumptie van grotere hoeveelheden andere dranken, met name bier en biermixen.

Bot middel

Het Centraal Brouwerij Kantoor, waarin de Nederlandse bierbrouwers zijn verenigd, noemt de accijnsverhoging onbegrijpelijk. Directeur Jack Verhoek: "Jongeren die op te jonge leeftijd drinken blijken in hoofdzaak te kiezen voor zoete dranken: gedistilleerd, vaak gemengd met frisdrank. Aan dat feit gaat de overheid volledig voorbij." De brouwers streven naar een duidelijke norm: geen alcohol onder de zestien. Verhoek: "Een accijnsverhoging treft vooral de gewone consument en raakt de misbruikers niet."

Verhoek noemt het bizar dat de overheid ervoor kiest om juist een typisch Nederlandse bedrijfstak te treffen. "In Nederland maken we geen wijn en in gedistilleerd zijn we een kleine speler. Juist de bedrijfstak waarin Nederland een wereldspeler is, wordt door deze maatregel getroffen." Het verbaast de Nederlandse brouwers dat de regering wederom (in 2002 werd de accijns op bier reeds met 18% verhoogd) lijkt te kiezen voor een bot middel als verhoging van accijns. Dat is des te schrijnender omdat een verhoging van de accijns op gedistilleerd onlangs werd teruggedraaid. "Het effect van die verhoging was dat mensen hun sterke drank over de grens gingen kopen, waardoor de inkomsten voor de Nederlandse schatkist daalden", aldus Verhoek. "Dat gaat dus straks ook met ons bier gebeuren."

Accijns op pils stijgt met 25 procent

Het kabinet heeft besloten per 1 januari 2009 de accijns op bier te verhogen. Een flesje pils (0,3 liter) wordt 2,3 cent duurder, een stijging van ruim 25%. Inclusief btw stijgt een krat met 24 flesjes met 65 cent in prijs. Een evenredige accijnsverhoging zal plaatsvinden op speciaalbiere. Er is geen reden om aan te nemen dat deze accijnsverhoging niet gaat gelden voor tapbier. Andere alcoholische dranken blijven buiten schot. Met de maatregel verwacht het kabinet 100 miljoen euro extra binnen te halen. Overigens staat in de Miljoenennota ook dat gemeenten op basis van eigen afwegingen de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol mogen verhogen van 16 naar 18 jaar.